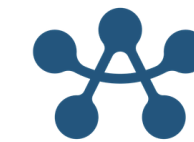

Local Democracy
Agency Mostar

Grad
Mostar

AQUATIK•EU

SAŽETAK NADLEŽNOSTI U OBLASTIMA UPRAVLJANJA VODNIM RESURSIMA, KOMUNALNE DJELATNOSTI I ZAŠTITE LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD NESREĆA

Juni, 2026.

Funded by
the European Union

Priručnik je namijenjen građanima grada Mostara, te može koristiti za adresiranje problema i potreba građana vezanih za upravljanje vodama.

1. Održivo upravljanje vodnim resursima

Zakon o vodama na entitetskom nivou

Zakon o vodama na nivou kantona

Poslovi upravljanja vodama

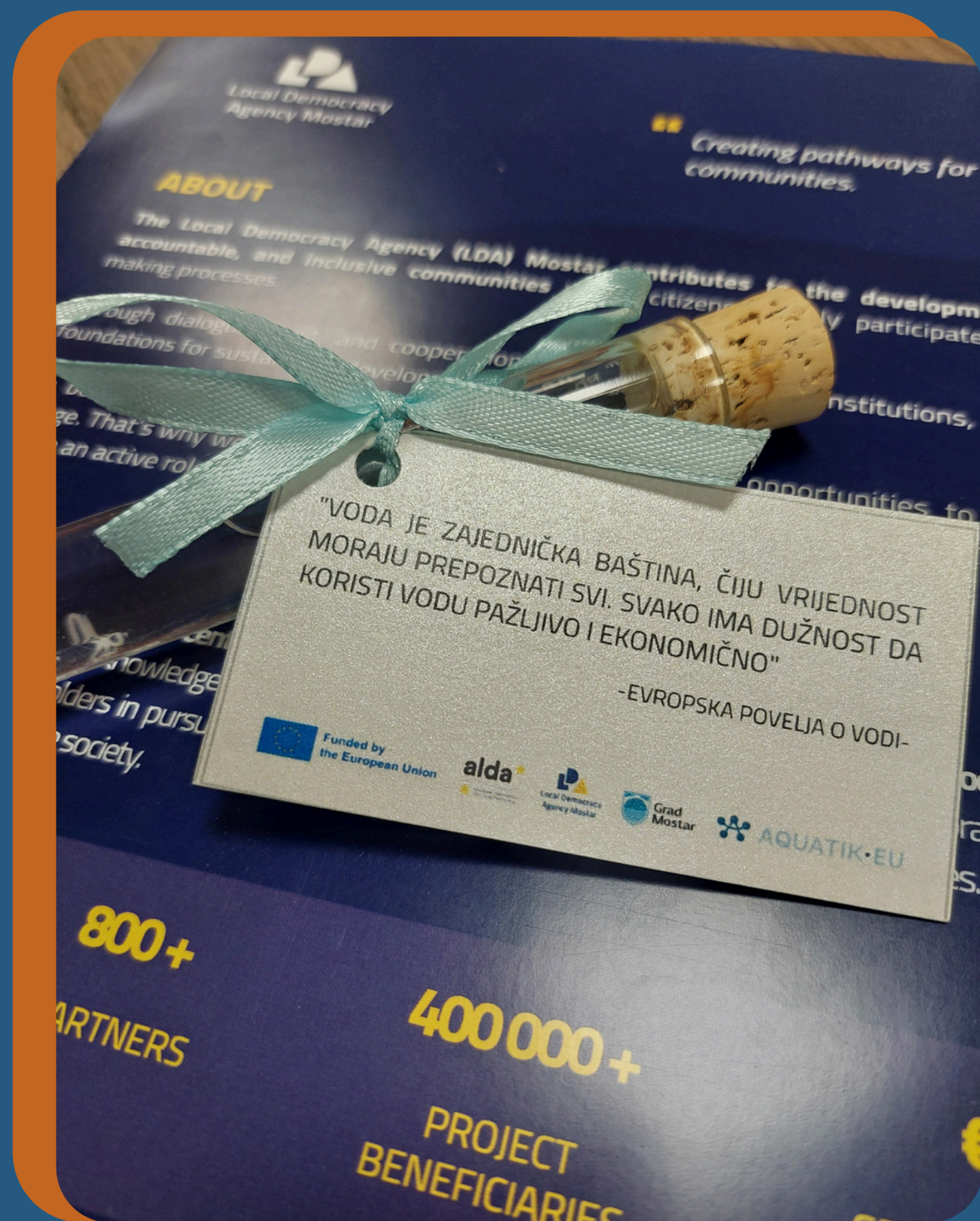
Federalno ministarstvo za poljoprivredu,
šumarstvo i vodoprivredu

Republičko ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i
vodoprivrede.

Agencija za slivno
područje rijeke Save
(Sarajevo)

Agencija za slivno
područje Jadranskog
mora (Mostar).

Javna ustanova "Vode Srpske"
(Bijeljina)

Predmet regulisanja je:

- **Zaštita voda (kvaliteta i količina);**
- **Upotreba voda**, sa posebnim akcentom na kontrolu, očuvanje i unapređenje kvaliteta i kvantiteta voda;
- **Korišćenje vodnih potencijala** (korišćenje voda bez izuzimanja količine voda iz prirodnog ambijenta (hidropotencijal, turizam i sl.)
- **Očuvanje vodnog i zavisnog poluaquatičnog eko-sistema** (monitoring stanja živog svijeta u vodo i eko-sistemima koji zavise od voda).
- **Monitoring i odbrana od štetnog uticaja voda** (poplave, štete nastale od leda, suše i sl.).

2. Komunalne djelatnosti:

- snabdijevanje vodom za piće,
- odvodnja otpadnih voda, sakupljanje i
- odvodnja atmosferskih voda

Zakonodavni okvir i nadležnosti

- Pravila zahvatanja vode za piće u FBiH su regulisana Federalnim zakonom o vodama. Program snabdijevanja vodom za piće HNK/Ž donosi se na osnovu člana 26. Zakona o vodama HNK/Ž (Sl. novine HNK/Ž 6/13).
- Ova oblast je regulisana propisima koji regulišu principe lokalne samouprave i propisima o komunalnoj djelatnosti. Prema Ustavu FBiH, regulisanje ove materije je u isključivoj nadležnosti kantona/županija. U Federaciji je usvojen Zakon o principima lokalne samouprave (Sl. novine FBiH 49/06 i 51/09) kao regulatorni okvir lokalne samouprave u FBiH, mada Federacija nije nadležna za lokalnu samoupravu. Zakon izričito navodi da su lokalne samouprave odgovorne za obezbjeđenje komunalnih usluga na svom teritoriju. Jedinice lokalne samouprave se mogu udruživati za obavljanje ovih poslova ili mogu usluge organizovati na nivou kantona.

Hercegovačko - neretvanski kanton

Zakon o lokalnoj
samoupravi HNK

Zakon o upravljanju
otpadom HNK

Zakon o komunalnim
djelatnostima HNK

Priručnik za građane

Grad Mostar

Nadležnosti

Odluka o obavljanju
komunalnih djelatnosti
u Gradu Mostaru

Odluka o
komunalnom redu

Odluka o komunalnoj
naknadi

3. Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nesreća

Zakonodavni okvir i nadležnosti

Korišćenje sredstava posebne naknade

Svaki Plan zaštite i spašavanja mora sadržavati organizaciju zaštite i spašavanja za sljedeće situacije:

- za fazu preventivne zaštite,
- za fazu spašavanja ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara i ublažavanje nastalih posljedica (u daljnjem tekstu: faza spašavanja),
- za fazu uklanjanja nastalih posljedica i stvaranje uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području.

Efikasno upravljanje vodnim resursima i komunalnim sistemom predstavlja osnovu redovnog funkcionisanja zajednice, dok se sistem zaštite i spašavanja uključujući civilnu zaštitu aktivira u situacijama kada nastupe okolnosti koje prevazilaze kapacitete redovnih službi.

Grad Mostar

Web stranica: www.mostar.ba
E-mail: grad.mostar@mostar.ba

Gradske službe

Služba za opću upravu i gradska područja
036/500-651

PU Stari grad: 036/551-104; 551-137

PU Sjever: 036/574-015; 574-016

PU Jugoistok: 036/572-012

PU Jugozapad: 036/337-906; 337-903

PU Zapad: 036/347-590

PU Jug: 036/480-810; 480-818

Služba za komunalne poslove i okoliš
036/505-511

Služba za inspekcijske poslove 036/505-521

Komunalno d.o.o.

<https://komunalno-mostar.ba/>

Tel: +387 36 397 802 (sekretarica)

+387 36 397 820 (služba naplate)

+387 36 397 821 (služba naplate)

E-mail: info@komunalno-mostar.ba

„Vodovod“ društvo za vodovod i kanalizaciju d.o.o.

Radna jedinica 1

Web stranica: <https://vodovod-mostar.ba/>

Centrala: 036 334 900 / 036 334 934

Mreže: 036 334 947 (mreza.rj1@vodovod-mostar.ba)

Informacije i reklamacije: 036 334 934
(informacije.rj1@vodovod-mostar.ba)

Vodonaplata: 036 334 937/8

(vodonaplata.rj1@vodovod-mostar.ba)

E-mail adresa: vodovod@vodovod-mostar.ba

Kome se obratiti?

Za hitne slučajeve zvati sljedeće
službe:

-Civilna zaštita Grada Mostara 121 ili
036/558-253

-Policija 122

-Vatrogasci 123

-Hitna pomoć 124

Radna jedinica 2

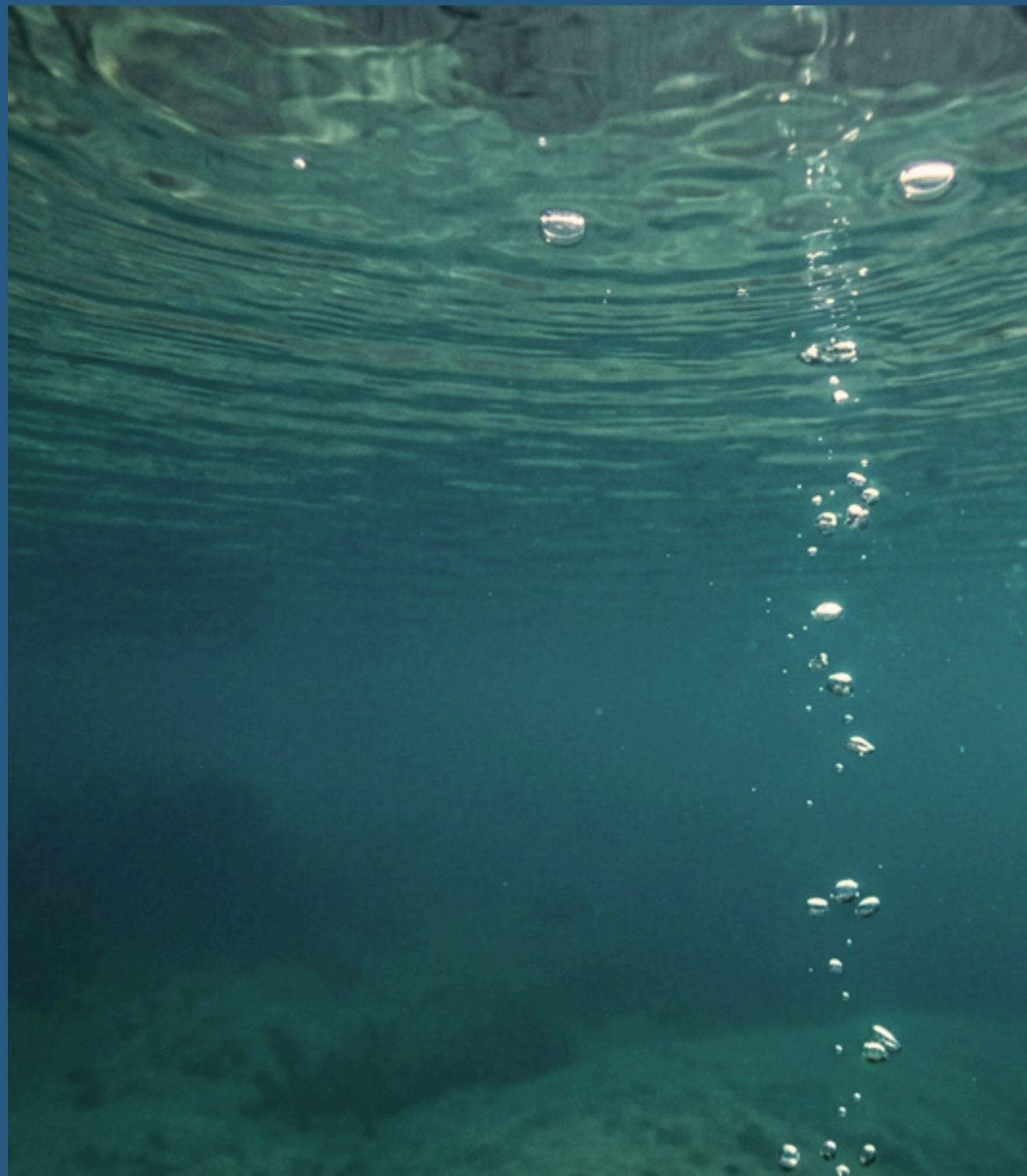
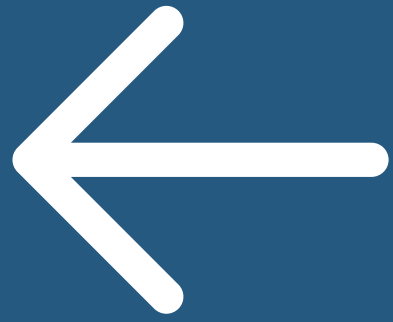
Telefon: 036 502 700

E-mail: info.rj2@vodovod-mostar.ba

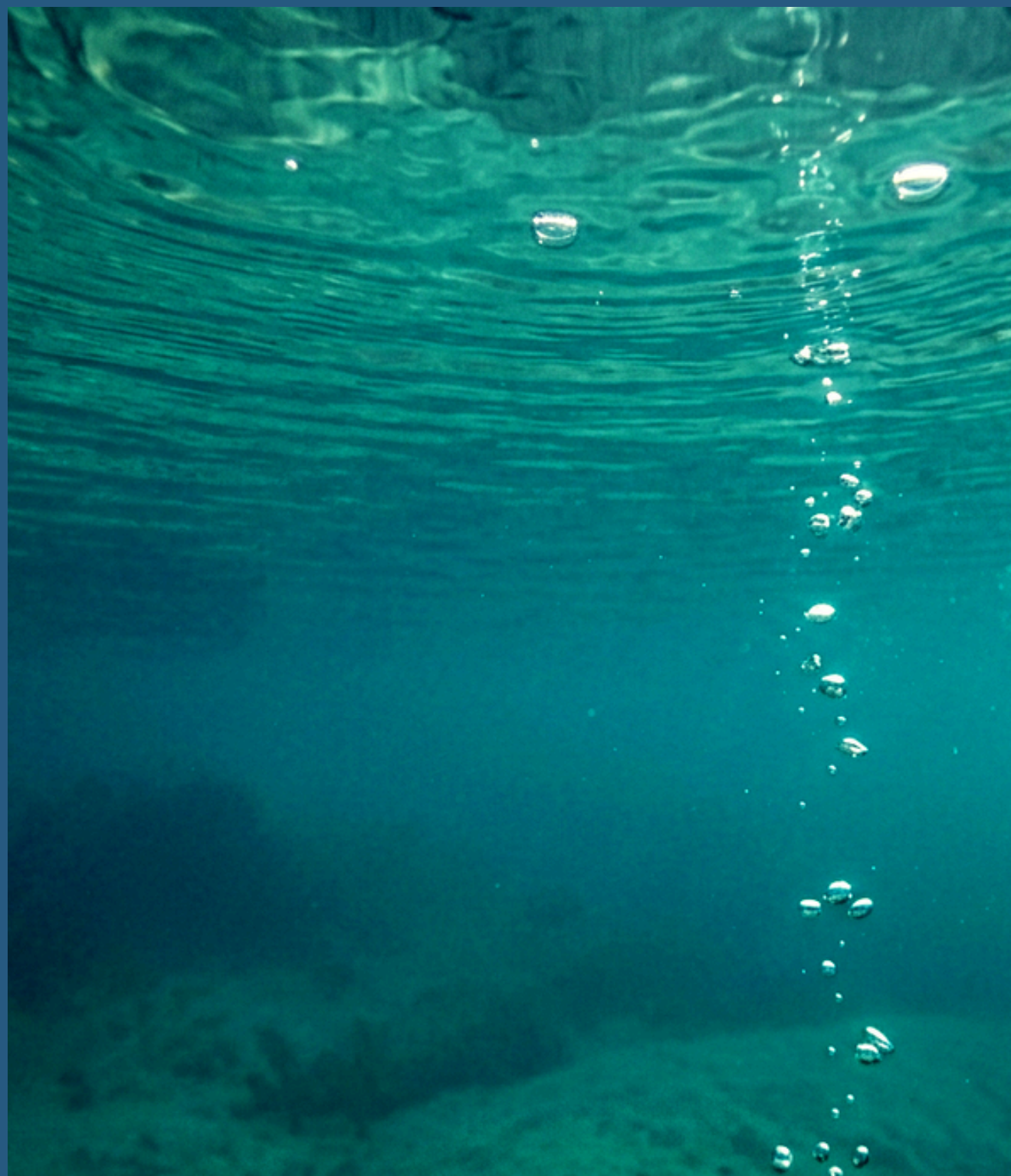
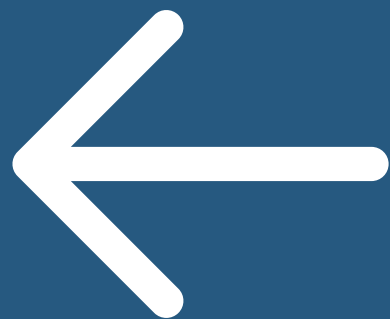
Online prijave

Web stranica: vodovod-mostar.ba

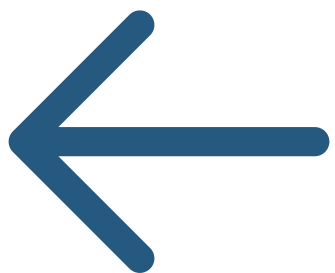
Prijava kvara: vodovod-mostar.ba/bs/prijavite-kvar/

Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi Federalni operativni plan odbrane od poplava (vode I kategorije), kojim su utvrđene mjere aktivne odbrane od poplava i leda, u vrijeme neposredne opasnosti od pojave velikih poplavnih voda, u vrijeme trajanja poplava i otklanjanja posljedica poplava. Za potrebe operativnog rada, vlade entiteta donose planove upravljanja vodnim područjem.

Kantonalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi Kantonalni operativni plan odbrane od poplava (vode II kategorije), kojim su utvrđene mjere aktivne odbrane od poplava i leda, u vrijeme neposredne opasnosti od pojave velikih poplavnih voda, u vrijeme trajanja poplava i otklanjanja posljedica poplava, na nivou kantona.

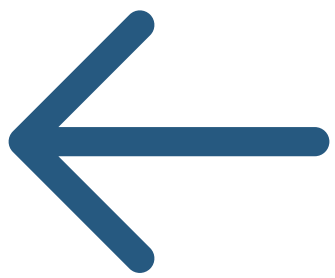

Zakon o lokalnoj samoupravi HNK

(„Službene novine HNK“ broj: 4/00).

Nije usklađen sa federalnim zakonom, usvojen je prije federalnog zakona o principima lokalne samouprave);

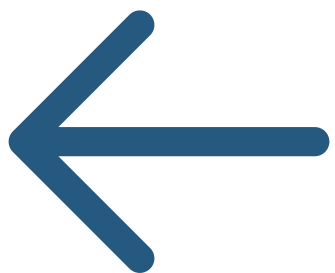
Ovim Zakonom uređuje se: organizacija jedinica lokalne samouprave i njihovih predstavničkih i izvršnih tijela na području HNK, samoupravni djelokrug jedinica lokalne samouprave, način rada i način obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga, neposredno učešće građana u odlučivanju, imovina i financiranje jedinica lokalne samouprave propisi jedinica lokalne samouprave nadzor i zaštita lokalne samouprave i druga pitanja značajna za ostvarivanje lokalne samouprave.

Zakon o upravljanju otpadom HNK

(„Službene novine HNK“ broj: 6/06).

Ovim Zakonom određuju se prava, obaveze i odgovornosti pravnih i fizičkih lica u postupanju s otpadom s ciljem zaštite okoliša i zdravlja ljudi.

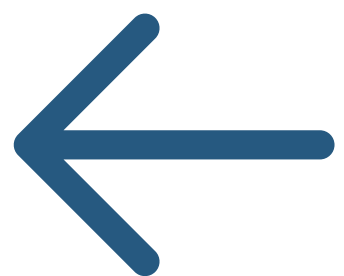

Zakon o komunalnim djelatnostima HNK

definiše pružanje komunalnih usluga, upravljanje infrastrukturom i finansiranje ovih djelatnosti kao poslove od javnog interesa na području jedinica lokalne samouprave. Djelatnosti se dijele na :

- individualnu komunalnu potrošnju (vodosnabdijevanje, odvodnja, grijanje, plin, otpad, pogrebne i dimnjačarske usluge, javni prevoz, parking i tržnice)
- zajedničku komunalnu potrošnju (čišćenje i održavanje javnih površina, rasvjeta, dekorisanje, groblja, kafilerijske usluge, te održavanje fontana i zimsku službu).

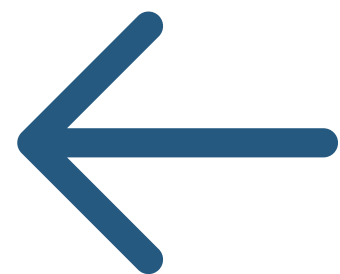
Zakon precizira da **vodosnabdijevanje** obuhvata sve faze od zahvaćanja do mjernog instrumenta korisnika, dok odvodnja uključuje skupljanje i tretman otpadnih voda. Poseban naglasak stavljen je na održavanje javnih površina, što podrazumijeva brigu o parkovima, zelenilu, pješačkim stazama, rekreacijskim zonama i urbanom mobilijaru, uz mogućnost da lokalna samouprava proglasi i druge djelatnosti od javnog interesa.

Nadležnosti

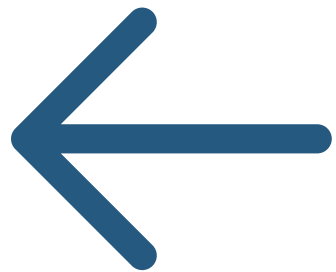
Služba za komunalne poslove i okoliš (Odjel za privredu, komunalne i inspekcijske poslove)

1. opskrba pitkom vodom i topl. energijom,
2. odvodnja i prečišćavanje oborinskih i otpadnih voda,
3. prijevoz putnika u javnom prometu,
4. održavanje čistoće na javnim površinama,
5. održavanje lokalnih i nekategoriziranih cesta, kao i ulica u naseljima,
6. zbrinjavanje komunalnog otpada
7. održavanje: tržnice i groblja, javne rasvjete, zelenih javnih površina,
8. urbani mobilijar i dekoracija,
9. dimljačarski i kafilerijski poslovi,
10. zaštita okoliša,
11. druge djelatnosti od lokalnog značaja, koje odlukom odredi Gradsko vijeće
12. održavanje kontakta za inicijative i žalbe građana.

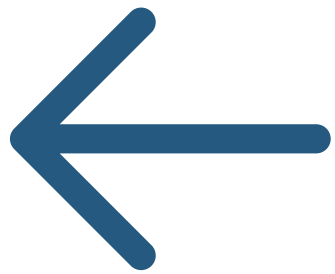
Odluka o obavljanju komunalnih djelatnosti u Gradu Mostaru

- definira ko će obavljati pojedine komunalne usluge a prema Programu održavanja komunalne infrastrukture koji se donosi za svaku kalendarsku godinu. Program donosi Gradsko vijeće. Programom se utvrđuju vrste poslova, visina potrebnih sredstava, kao i raspored sredstava za svaku vrstu poslova pojedinačno i po namjenama. U skladu sa Programom, sa svakim davaocem komunalne usluge potpisuje se poseban (godišnji) ugovor.

Odluka o komunalnom redu

uređuje komunalni red i održavanje komunalnog reda kao i odnose u komunalnim oblastima na području Grada Mostara a naročito u oblasti uređenja naselja, održavanja čistoće i čuvanja javnih površina, skupljanja, odvoza i postupanja sa otpadom, uklanjanja snijega i leda, uklanjanja nezakonito postavljenih predmeta na javnim i drugim površinama, kao i donošenja mjera za provođenje komunalnog reda i kaznenih mjera. Ovom Odlukom je predviđeno u svrhu zaštite vodotoka, redovno, najmanje jedan put godišnje, provođenje obaveznog sistematskog čišćenja korita rijeke Neretve, Radobolje, Drežanke, Bune, Bunice, Jasenice i ostalih vodotoka, kao i uklanjanje korova i drugog samoniklog rastinja sa obala i obalnog pojasa ovih rijeka.

Odluka o komunalnoj naknadi

propisuje obavezu plaćanja komunalne naknade za područje Grada Mostara, nadležnost organa za donošenje rješenja, obveznici plaćanja komunalne naknade i određuje osnove i mjerila na osnovu kojih se utvrđuje visina te naknade. Komunalna naknada je prihod Budžeta Grada Mostara i koristi se za finansiranje djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje.

Zakonodavni okvir i nadležnosti

Trošenje namjenskih sredstava za zaštitu i spašavanje propisano je Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03, 22/06 i 43/10) kao i Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj 4/12, 80/13 i 20/20).

Korištenje sredstava posebne naknade

1. Opremanje struktura civilne zaštite: Minimalno 30% iz tekuće godine + do 50% iz neutrošenih sredstava iz prethodnih godina. O korištenju sredstava, na prijedlog organa uprave civilne zaštite odlučuju štabovi civilne zaštite, na način da za svaki pojedinačni utrošak za ove namjene donosi odluku na osnovu godišnjeg plana korištenja sredstava posebne naknade iz tačke V. Odluke.

2. Preventivne mjere: Do 20% iz tekuće godine + 20% iz neutrošenih sredstava iz prethodnih godina. O prijedlogu projekata prevencije koji će se sufinansirati iz ovih sredstava, odlučuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, vlada kantona, općinski načelnik odnosno gradonačelnik na prijedlog organa uprave civilne zaštite uz prethodno pribavljeno mišljenje federalnog, kantonalnog, općinskog odnosno gradskog štaba civilne zaštite.

Općina može dio sredstava, iz člana 180. stav 4. ovog Zakona, koja pripadaju općini, izuzetno, kao interventnu mjeru, koristiti za finansiranje preventivnih mjera zaštite i spašavanja, pod uslovom da je dio sredstava za te namjene obezbijeđen u budžetu općine i ako su preventivne mjere utvrđene u programu razvoja i planu zaštite i spašavanja općine, s tim da ta sredstva ne mogu biti veća od 20% sredstava koja se prikupe u toku budžetske godine.

3. Hitne mjere i sanacija posljedica: Do 40% iz tekuće godine + do 20% iz neutrošenih sredstava iz prethodnih godina. O korištenju sredstava, odlučuju federalni, kantonalni, općinski odnosno gradski štabovi civilne zaštite, na prijedlog organa uprave civilne zaštite.

O korištenju sredstava koji se odnose na finansiranje i isplatu naknade za rad Komisije za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, odlučuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, vlada kantona, općinsko odnosno gradsko vijeće na prijedlog federalne, kantonalne, općinske, odnosno gradske komisije za procjenu šteta, uz pribavljeno mišljenje štabova civilne zaštite.

4. Provođenje mjera zaštite i spašavanja: 5% iz tekuće godine + 5% iz neutrošenih sredstava iz prethodnih godina. O korištenju ovih sredstava, na prijedlog organa uprave civilne zaštite odlučuju štabovi civilne zaštite, na način da za svaki pojedinačni utrošak za ove namjene donosi odluku na osnovu godišnjeg plana korištenja sredstava posebne naknade iz tačke V. Odluke.

5. Obuke i vježbe: 5% iz tekuće godine + 5% iz neutrošenih sredstava iz prethodnih godina. O korištenju sredstava iz stava 1. ove tačke, na prijedlog organa uprave civilne zaštite, odlučuju štabovi civilne zaštite, na način da za svaki pojedinačni utrošak za namjene iz stava 1. ove tačke donosi odluku na osnovu godišnjeg plana korištenja sredstava posebne naknade iz tačke V. Odluke.

Priručnik za građane

**Funded by
the European Union**

Finansira Evropska unija. Izneseni stavovi i mišljenja isključivo su stavovi i mišljenja autora i ne moraju nužno odražavati stavove Evropske unije ili Evropske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Evropska unija ni tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva ne mogu se smatrati odgovornima za njih.